

BULETIN DE AVERTIZARE

Nr. 22 din 29.04.2024

Pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare:**Fusarium graminearum - Fuzarioza spicelor**

Fusarioza spicelor este cunoscută și sub denumirea de arsura, înroșirea sau albirea spicelor.

Atacul se manifestă pe spice și porțiunea de tulpină imediat sub spic. Pe spicele verzi spiculețele își pierd clorofila, se albesc treptat și se usucă prematur, atacul determinând și ștăvirea și contaminarea boabelor. Spicele infectate rămân mai mici și erecte, compatrativ cu cele sănătoase.

Boala poate cuprinde spicul parțial sau în întregime. În cazul producerii atacului înainte de înflorire spicele rămân seci, iar când se produce după înflorire are loc ștăvirea boabelor. La baza spiculețelor, pe rahis, apar miceliul și conidiile ciupercii sub forma unor pernițe de culoare roz - portocalie. Porțiunea de tulpină din imediata apropiere a spicului capătă o culoare violacee și în interior este plină de hife miceliene. Ciupercile ce produc fuzarioza cerealelor trăiesc saprofit în sol și numai în condiții prielnice de temperatură și umiditate atacă plantele. În timpul perioadei de vegetație aceste ciuperci se răspândesc prin conidii iar de la un an la altul prin peritecii, conidii și miceliul din boabele infectate și din sol. Boala produce daune la grâu și mai puțin la orz. Evitarea semănatului păioaselor după ele însele și chiar după porumb, folosirea unei semințe sănătoase, fertilizarea echilibrată cu azot, irigarea judicioasă, tratamentul seminței, sunt măsuri de prevenire a bolii.

Erysiphe graminis - Făinarea

Boala este întâlnită la grâu și orz. Pe frunze și teci apar pete de decolorare care se acoperă cu o păslă albă formată din filamentele ciupercii și conidii. Dezvoltarea făinării începe pe părțile bazale ale plantei și apoi se extinde la etajele foliare superioare și pe spic. Atacul precoce de făinare determină o reducere a sistemului radicular al plantei, scăzându-i astfel rezistența la secetă.

Contaminarea grâului cu făinare se poate face încă din toamnă. Dezvoltarea bolii este favorizată de densitate mare a plantelor, cantități sporite de îngrășăminte cu azot, nebulozitate, umiditate ridicată și vreme răcoroasă.

Puccinia recondita, Puccinia graminis, Puccinia striiformis - Rugina brună, neagră și galbenă

Aceste ciuperci sunt paraziți foarte periculoși ai plantelor de grâu și pot provoca pierderi importante de recoltă. Cea mai răspândită este rugina brună care poate apărea încă din toamnă și continuă în primăvară. Atacul se manifestă prin pustule pulverulente de culoare brună și se extinde de la frunzele inferioare la cele superioare ducând la uscarea acestora. Rugina galbenă apare primăvara târziu, pe toate organele aeriene ale plantelor de grâu și se manifestă prin pustule de culoare galben-portocalie dispuse în șiruri longitudinale de-a lungul nervurilor. Rugina neagră sau rugina paiului, apare foarte târziu, spre sfârșitul perioadei de vegetație, sub forma de pustule liniare. Rezistența soiurilor este un mijloc important de prevenire a acestor boli.

Septoria tritici și Septoria nodorum - Septoriozele grâului

Atacă toate organele aeriene ale plantei de grâu. Pe frunze apar pete brun-gălbui, fusiforme, orientate de-a lungul nervurilor. Când petele sunt numeroase frunzele se usucă prematur. În caz de atac puternic acesta progresează și pe spic (îndeosebi *S. nodorum*), rezultând boabe șistave, cu germinație redusă și cu o încărcătură micotică importantă pe tegument.

De la un an la altul septoriozele sunt transmise în principal prin resturile vegetale, iar în cazul septoriozei spicului prin sămânța infectată.

Pyrenophora graminea - Sfâșierea frunzelor

Boala atacă frunzele, paiul și spicul plantelor de orz. Frunzele plantelor atacate prezintă între nervuri pete de decolorare eliptice care se unesc, se brunifică și se usucă, ducând la sfâșierea frunzelor între nervuri. Atacul pe spic poate duce la cariopse șistave sau la sterilitatea spicului. În perioada de vegetație ciuperca se răspândește prin conidii, iar de la un an la altul prin sămânța infectată. Tratamentul seminței cu produse omologate, reduce frecvența de apariție a plantelor bolnave.

Pyrenophora teres - Pătarea reticulară brună a frunzelor

Atacul pe frunze se prezintă sub forma unor striații înguste longitudinale și transversale ce dau petelor un aspect reticular. Frunzele nu se sfâșie ca în cazul speciei *P. graminea*.

Atacul se extinde și pe spic. De la un an la altul boala se transmite fie prin sămânța infectată, fie prin încărcătura micotică rămasă în miriște.

Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare la culturile de grâu și orz, în perioada înspicatului până la sfârșitul acestuia, cu unul din produsele:

1. **Nativo 300 SC (Twist Plus - a doua denumire comercială) = 0,8 - 1,0 L/ha la grâu și 0,8 L/ha la orz**

2. **Prosaro 250 EC = 0,75 - 0,9 l/ha la grâu și 0,75 L/ha la orz**
sau alte produse pentru protecția plantelor omologate pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

Alte recomandări:

Citiți cu atenție și respectați măsurile înscrise pe eticheta produsului.

Verificați, cu mare atenție, recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor !
Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător!

Respectați cu strictețe normele de lucru cu produsele pentru protecție a plantelor, normele de protecție și securitatea muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu: Legea nr.383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA România, Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3404/1991 al Dep. Pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse pentru protecția plantelor);

Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind eco-condiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermierii în România, cu modificările ulterioare.

Responsabil Prognoză și Avertizare,
Sonia Elena ULEA